

FIȘA MĂSURII

Denumirea măsurii: Încurajarea reînnoirii generațiilor de fermieri

CODUL Măsurii - Măsura M2/2B

Tipul măsurii: INVESTIȚII

SERVICII

X SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Intervenția prin această măsură va conduce la creșterea numărului de tineri fermieri care încep pentru prima dată o activitate agricolă ca șefi/manageri de exploatație, care sunt încurajați să promoveze lanțurile scurte de aprovizionare, și, prin urmare, să devină competitivi și să își sporească gradul de orientare spre parteneriate. Îmbătrânirea forței de muncă în sector, precum și declinul demografic din teritoriul Asociației "GAL Tecuci" arată necesitatea prezenței populației rurale în contextul îmbunătățirii performanțelor economice ale exploatațiilor agricole. Prin urmare, este necesar să se stabilească un nivel de sprijin optim pentru a încuraja tinerii să acceseze această măsură, ținând cont și de costurile foarte ridicate pentru crearea unei întreprinderi agricole viabile. Este posibil să se diminueze tendința de scădere a populației din teritoriu, în special a tinerilor și a persoanelor care dețin diferite competențe prin motivarea acestora de a locui în zonele rurale, datorită îmbunătățirii condițiilor de trai, dar și prin stimularea tinerilor fermieri ca reședința și activitatea de lucru a acestora să fie în apropierea exploatației gestionate. La nivelul teritoriului GAL, ponderea cea mai mare o reprezintă exploatațiile agricole fără personalitate juridică, respectiv 98,71%, în timp ce exploatațiile cu personalitate juridică reprezintă un procent de 1,29%. Majoritatea fermelor individuale din teritoriu se caracterizează printr-o putere economică redusă și sunt orientate, cu preponderență, spre autoconsum. Deschiderea acestora către piață este relativ redusă, atât în ceea ce privește outputurile, cât și inputurile necesare. Aceste ferme se caracterizează printr-o structură de producție diversificată, determinată de necesitățile gospodăriei, precum și printr-o dotare tehnică redusă și necorespunzătoare, ceea ce împiedică creșterea productivității și obținerea unui surplus de produse destinate vânzării. Totodată, având în vedere contextul situației actuale de încetinire economică, condițiile economice dificile și accesul limitat la capital - cum reiese din analiza SWOT - precum și faptul că SDL susține prioritățile PNDR și strategia națională pentru agricultură care vizează inclusiv dezvoltarea fermelor mijlocii, precum și încurajarea inovării și a transferului tehnologic, este necesar un sprijin dedicat dezvoltării fermelor orientate spre piață. Teritoriul GAL are nevoie de un număr mai mare de tineri fermieri, care să preia managementul fermelor, inclusiv deja existente, să îmbunătățească productivitatea fermelor și să crească accesul pe piață al acestora.

Legătura măsurii cu nevoile:

Măsura M2/2B răspunde nevoilor identificate la nivelul teritoriului GAL Tecuci privind: (N1) Reducerea gradului de sărăcie a populației locale și creșterea nivelului de trai al acesteia; (N2) Creșterea atractivității zonei, în special pentru tineri și reducerea fenomenului de depopulare a satelor; (N4) Diversificarea oportunităților economice care să ducă la crearea de locuri de muncă, în teritoriu, atât în domeniul agricol cât și non-agricol; (N6) Întinerirea generațiilor de fermieri, în scopul creșterii competitivității sectorului agricol.

Măsura M2/2B contribuie la obiectivele de dezvoltare rurală:

a) favorizarea competitivității agriculturii;

c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, prevăzute la art 4, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Obiective specifice ale măsurii M2/2B:

- Reducerea fenomenului de depopulare a satelor și de îmbătrânire a fermierilor;
- Reducerea decalajelor de capital și tehnologie în fermă;
- Promovarea fermelor restructurate, modernizate și orientate către piață;
- Acces facil la instrumente financiare pentru generațiile tinere de fermieri;
- Promovarea antreprenoriatului și a ocupării forței de muncă;
- Reducerea fluctuației sezoniere a locurilor de muncă.

Măsura M2/2B contribuie la prioritățile:

P2 - Creșterea viabilității fermelor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor; P5 - Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezistență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura corespunde obiectivelor art. 19- Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor alin. (1) lit. a pct. (i) și (iii), alin. (2), alin. (4), alin. (5), alin. (6). din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 2B) - Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și în special a reînnoirii generațiilor prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie secundar la Domeniul de Intervenție 5C) - Facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a sub-produselor, a deșeurilor și rezidurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bio-economiei;

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

Mediu și climă:

Dezvoltarea exploatațiilor va contribui la prevenirea abandonului terenurilor agricole prin sprijinirea tinerilor fermieri, inclusiv în vederea îndeplinirii statutului de fermieri activi, a cerințelor privind eco-condiționalitatea și măsurilor de înverzire, conducând la o activitate agricolă sustenabilă. De asemenea, măsura promovează investițiile pentru utilizarea energiei regenerabile, pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac în agricultură. Sprijinul vizează, totodată, adaptarea fermelor la schimbările climatice și reducerea vulnerabilității acestora prin adoptarea unor culturi rezistente la schimbări climatice și minima intervenție asupra solului, economisirea apei în agricultură inclusiv prin construirea de sisteme de irigații la nivelul exploatației, adoptarea de surse de încălzire bazate pe biomasă, reducerea emisiilor de amoniac prin investiții în fermă.

Inovare:

Măsura M2/2B va facilita procesele inovatoare în sectorul agricol, tinerii fermieri fiind mai deschiși să aplice tehnologii și procese noi. De asemenea, tinerii fermieri au un rol important în diseminarea de bune practici, idei și concepte noi, deoarece au acces mai facil la informații noi, inovatoare. Sprijinul acordat exploatațiilor agricole de mici dimensiuni va facilita accesul acestora pe piață, și adoptarea unor tehnici și metode noi și unor tehnologii inovatoare. Creșterea semnificativă a ponderii proprietarilor/managerilor tineri de exploatații agricole cu un nivel adecvat de cunoștințe, va conduce la

îmbunătățirea capacității tehnice și a potențialului de inovare, va genera un management sustenabil prin îmbunătățirea performanței globale a exploatațiilor și o mai bună integrare a acestora pe piață. Prin măsura se acordă sprijin tinerilor fermieri pregătiți adecvat, care se stabilesc pentru prima dată într-o exploatație agricolă în calitate de șefi ai exploatației, cu scopul de întinerire a generațiilor de fermieri și de creștere a gradului de competitivitate a exploatațiilor agricole. Sprijinul va acoperi, inclusiv, investițiile necesare pentru conformarea la standardele UE referitoare la producția agricolă și normele de securitate a muncii, precum și creșterea eficienței activității agricole prin diversificarea producției și promovarea inovării.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

Măsura M2/2B poate fi complementară cu alte măsuri prevăzute în SDL, astfel beneficiarii acestei măsuri pot fi solicitanți/persoane din grupul țintă pentru măsurile: M1/1B, M3/6A, M4/6A. Tânărul fermier poate accesa măsurile menționate mai sus în orice moment al derulării proiectului, cu condiția ca planurile de afaceri să fie separate pentru fiecare măsură și să respecte condițiile de accesare ale fiecărei măsuri.

Sinergia cu alte măsuri din SDL:

Măsura M2/2B este sinergică cu măsurile M3/6A și M5/6B prin contribuția la atingerea priorității secundare P5.

2. Valoarea adăugată a măsurii M2/2B

Modalitatea în care prin această măsură se vor finanța proiecte aduce plus-valoare comunității locale prin restructurarea, consolidarea și dezvoltarea fermelor mijlocii pentru a fi orientate către piață cu accent pe stimularea, prin prioritizare a sectorului zootehnic și legumicultură, specifice activității fermierilor din teritoriu. Impactul major al măsurii la nivelul teritoriului este dat de obiectivele acesteia: promovarea antreprenoriatului și a ocupării forței de muncă, reducerea fluctuației sezoniere a locurilor de muncă, etc. Măsura va genera o creștere a ocupării forței de muncă și a veniturilor gospodăriilor agricole, contribuind la îmbunătățirea echilibrului teritorial socio-economic. Măsura va conduce la creșterea numărului de tineri fermieri care încep pentru prima dată o activitate agricolă ca șefi/manageri de exploatație, în teritoriul Asociației "GAL Tecuci", care sunt încurajați să promoveze lanțurile scurte de aprovizionare, și prin urmare, să devină competitivi și să își sporească gradul de orientare spre parteneriate și asociativitate. Această măsură vizează încurajarea familiilor tinere din mediul rural de a se stabili în teritoriul GAL ceea ce va crea un efect pozitiv asupra economiei acestuia, în general. Îmbunătățirea nivelului de cunoștințe și aptitudini a fermierilor va contribui la restructurarea/modernizarea fermelor (de dimensiuni mici și mijlocii), diversificarea gamei de produse, orientarea către piață a fermelor, adoptarea de tehnologii inovative și bune practici, în special de către fermierii tineri, măsura M2/2B fiind complementară cu M1/1B care vizează crearea de lanțuri scurte de aprovizionare.

3. Trimiteri la alte acte legislative

R (UE) nr. 1307/2013, R (UE) nr. 1303/2013, Legea nr. 346/2004, Ordonanța de urgență nr. 44/2008, Ordonanța Guvernului nr. 8/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale cu modificările și completările ulterioare, Ordonanța Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 375/2002, Ordonanța Guvernului nr. 76/2004, cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

➤ Tânărul fermier așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013*, care se

instalează ca unic șef al exploatației agricole;

➤ Persoană juridică cu mai mulți acționari unde un tânăr fermier, așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013 se instalează și exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, la beneficii și la riscurile financiare legate de exploatație și deține cel puțin 50%+1 din acțiuni.

*Art. 2(1) n - „tânăr fermier” înseamnă o persoană cu vârsta de până la 40 de ani la momentul depunerii cererii, care deține competențele și calificările profesionale adecvate și care se stabilește pentru prima dată într-o exploatație agricolă ca șef al respectivei exploatații;

5. Tip de sprijin

Sprijin la instalare, sub formă de sumă forfetară pentru implementarea obiectivelor prevăzute în PA pentru a facilita tânărului fermier începerea activităților agricole.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul se acordă în vederea facilitării stabilirii tânărului fermier în baza Planului de Afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse în PA, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a PA aprobat pot fi eligibile, indiferent de natura acestora. Se vor respecta prevederile aplicabile LEADER din Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria micro-întreprindere/întreprindere mică;
- Solicitantul deține o exploatație agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 12.000 și 50.000 S.O. (valoare producție standard) și este înregistrată în Registrul Unic de Identificare - APIA, în Registrul agricol și/sau în Registrul exploatațiilor - ANSVSA;
- Solicitantul prezintă un Plan de afaceri care se adresează unuia din sectoarele prioritare din domeniul agricol identificate la nivelul teritoriului GAL: Zootehnic (apicultură, bovine, ovine, caprine), legumicultură;
- Solicitantul deține competențe și aptitudini profesionale, îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții: studii medii/superioare în domeniul agricol/veterinar/ economie agrară, cunoștințe în domeniul agricol dobândite prin participarea la programe de instruire sau angajamentul de a dobândi competențele profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maxim 36 luni de la data adoptării deciziei de acordare a ajutorului;
- Implementarea PA trebuie să înceapă în termen de cel mult 9 luni de la data deciziei de acordare a sprijinului și își ia angajamentul să devină fermier activ în termen de maximum 18 luni de la data instalării;
- Înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatației, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 20% din valoarea primei tranșe de plată, (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării Planului de afaceri);
- În cazul în care exploatația agricolă vizează creșterea animalelor, Planul de afaceri va prevedea în mod obligatoriu amenajări de gestionare a gunoiului de grajd, conform normelor de mediu (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării PA);
- Beneficiarul își va stabili domiciliul și sediul social în UAT în care este înregistrată exploatația, în cazul în care este încadrat într-o activitate salarizată, în aceeași UAT sau zonă limitrofă în care este înregistrată exploatația vizată pentru sprijin, până la momentul demarării implementării PA, aceasta fiind o condiție a gestionării eficiente a acestuia;

➤ Investițiile aferente implementării proiectelor trebuie efectuate pe teritoriul GAL.

8. Criterii de selecție

- Principiul sectorului prioritar: zootehnic (apicol, ovine, bovine, caprine), legumicultură;
 - Principiul apartenenței la formele asociative (cooperativă agricolă, grup de producători, alte forme de parteneriat) care își au sediul în teritoriul GAL;
 - Principiul comasării exploatațiilor (numărul exploatațiilor preluate integral);
 - Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol;
 - Principiul potențialului agricol care vizează zonele cu potențial determinate în baza studiilor de specialitate;
 - Vor fi prioritizate proiectele în care beneficiarul își propune achiziționarea de instalații de procesare a produselor agricole la nivelul fermei și/sau a microsistemelor de irigații și cele care își propun acțiuni inovative de dezvoltare și promovare a identității locale.
- Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul măsurii.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Alocarea financiară a măsurii este de 264.014 euro.

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de maxim 3 ani: 40.000 euro (exploatații între 30.000 - 50.000 € SO) și 30.000 euro (exploatații între 12.000 - 29.999 €SO). Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri se va acorda sub formă de primă în două tranșe: 75% din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare și 25% se va acorda cu condiția implementării corecte a Planului de afaceri, fără a depăși 3 ani de la semnarea deciziei de finanțare. În cazul neimplementării corecte a PA, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate. Implementarea PA, inclusiv ultima plată, cât și verificarea finală nu vor depăși 5 ani de la decizia de acordare a sprijinului.

Justificarea aplicării sprijinului:

În stabilirea intensității sprijinului acordat, s-au avut în vedere: analiza diagnostic, din care reiese că teritoriul GAL Tecuci este o zonă săracă, 15 din 16 UAT-uri având IDUL mai mic de 55 și numărul mare de exploatații agricole de semi-subsistență și subsistență slab dezvoltate, necompetitive și fără posibilități proprii de modernizare dar și lipsa fondurilor necesare asigurării cofinanțării. Având în vedere nevoile identificate în teritoriu, intensitatea sprijinului se încadrează în limita maximă precizată la art. 19, alineatul 1, litera (a), punctul (i) și Anexa II la R (UE) nr. 1305/2013. Ținând cont de numărul mare al potențialilor beneficiari din teritoriu și valoarea limitată a alocării financiare a măsurii, intensitatea sprijinului a fost diminuată față de limita maximă admisă de Reg 1305/2013 și PNDR, pentru a facilita accesul unui număr mai mare de tineri fermieri la fondurile disponibile, urmărindu-se atingerea unui impact cât mai mare la nivelul dezvoltării economice locale și a stimulării unui număr cât mai mare de familii tinere să se instaleze în mediul rural. Fermierii din teritoriu au nevoie de acces facil la surse de finanțare pentru a investi în afacerile lor. Instrumentele financiare sunt mai puțin accesibile întreprinderilor din zonele rurale (în special celor nou înființate) și sectorului agricol în general.

10. Indicatori de monitorizare

Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți - 6.